

Newrologiýa, nerw ulgamynyň bozulmalary bilen meşgullanýan lukmançylyk ugry bolup, soňky ýyllarda, esasan-da emeli intellektiň (AI) integrasiýasy bilen ep-esli ösüşleri başdan geçirdi. AI tehnologiýalary, neýrologiki bozulmalaryň kesgitlemek we bejermek usullaryny düýpgöter üýtgedip, hassalar we saglygy goraýyş üpjün edijileri üçin täze umyt hödürleýär.

AI-ň newrologiýadaky iň geljegi uly ulanylyşlarynyň biri, Altsgeýmer we Parkinson ýaly keselleriň irki anyklanyşydyr. AI algoritmleri beýni skanirlemelerinden, genetiki barlaglardan we hassalaryň taryhlaryndan köp mukdarda maglumatlary seljerip, bu ýagdaýlaryň ýüze çykmagyny görkezýän nagyşlary anyklap biler, hatda alamatlar ýüze çykmazdan ozal. Bu irki anyklanyş möhümdir, sebäbi wagtynda müdahale etmäge we keseliň ösmegini haýallatmaga mümkinçilik berýär.

Mundan başga-da, AI newrologiki diagnozlaryň takyklygyny ýokarlandyrýar. Adaty usullar köplenç subýektiv bahalara daýanýar we lukmanlaryň arasynda üýtgäp biler. AI bolsa, çylşyrymly maglumat toplumlaryny zygiderli düşündirip, has obýektiv seljerme berýär.

AI şahsylaşdyrylan bejergi meýilnamalarynda möhüm orun tutýar. Aýry-aýry hassalaryň maglumatlaryny seljerip, AI, hassalaryň dürli bejergilere nähili jogap berjekdigini çaklap biler, lukmanlara her bir hassanyň özboluşly zerurlyklaryna laýyk terapiýalary düzmäge mümkinçilik berýär. Bu şahsylaşdyrylan çemeleşme diňe bir bejergi netijelerini gowulandyрман, eýsem ýaramaz täsirleriň töwekgelçiligini hem azaldýar.

Newrologiýada AI-ň integrasiýasy kynçylyksyz däl. Maglumat gizlinligi, uly, ýokary hilli maglumat toplumlaryna bolan zerurlyk we AI gurallaryny bar bolan saglygy goraýyş ulgamlaryna integrasiýa etmek ýaly meseleler çözümelidir. Şeýle-de bolsa, newrologiki bozulmalaryň diagnozyny we bejergisini gowulandyrmakda AI-ň mümkin bolan peýdalary örän uly bolup, ony uly gyzyklanma we dowam edýän gözleg ugry edýär.

Maral ANNADURDYÝEWA

Myrat Garryýew adyndaky Türkmenistanyň Döwlet lukmançylyk uniwersitetiniň Nerw keselleri we neýrohrurgiýa kafedrasynyň assistenti